בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

# ישראל - שרה

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בדף של יום שני בשבוע שעבר (כ' במנחם אב), הוזכר **צו הנאצים בדבר הוספת השם** '**ישראל**' לכל הגברים היהודים ולהוסיף את השם '**שרה**' לכל הנשים היהודיות. כיוון שלא היו ידועים לי פרטי הפרשה, פניתי אליכם, קוראינו, בבקשה להשלים לנו פרטים אם ידוע לכם יותר. מבין התשובות, קבלנו את המכתב הנ"ל [תודה לי.ז.], וגם מצאנו מספר דברים ב-אינארנט, שהתרגום משניים מהם בהמשך:

אינני יודע תשובה מוסמכת לשאלתך, אבל אולי בכל זאת כיוון.
התקנה היתה בתוקף בכל שטח הרייך, [ר' בהמשך] שהתחיל להתרחב החל מ- 1937 כאשר אזורים גרמניים מחוץ לרייך הסתפחו מרצון - [דהיינו] דנציג, שלזייה עליונה, חבל הסודטים, ואוסטריה. מיד לאחר מכן נכבשה גם צ'כייה. בכל האזרים האלה התגוררו יהודים רבים, וזה גרם לבעייה לוגיסטית. בנוסף לכל, היהודים בעלי שמות משפחה גרמניים בצ'כייה בילבלו את הכובשים.
הסבר נוסף הוא שדווקא בגרמניה היתה התבוללות גדולה. שם המשפחה לא הוכיח דבר. שמות כמו **פישר**, **ברגר**, **ברגמן**, **רוזנטל**, **רוזנברג**, **גרוס**, **קליין**, **שוורץ**, **וויס** נפוצים בקרב הגרמנים ואינם מצביעים בהכרח על מוצא יהודה. אבל גם כהן, לוי, מנדלסון, גולדמן או זילברברג רק הצביעו על **מוצא** יהודי. ולכן הצורך [לפי דעתם של הרוצחים] להצמיד שם פרטי יהודי לכל מי שנחשב על-פי חוקי נירנבררג כיהודי.
ככה לא היה עוד צורך לבקש או לבדוק "אוסוויס" (ת.ז.). השם הפרטי אמר הכל.
מעבר לכל זה, תהליך ההתבוללות גרם לכך שמרבית היהודים בחרו לשמות "כלליים" לילדיהם (בנוסף לשם "בית כנסת" אצל הדתיים). והנה התשובה הנאצית האומרת שיהודים אינם חלק מהאומה הגרמנית. לכן אין להם כל זכות לקרוא לילדיהם אדולף, וולטר, גינטר, גרטרוד או הילדה-גרד.

בחודש אוגוסט 1938, כל יהודי שהיה לו שם גרמני, או ששמו נראה גרמני במקור, חוייב להוסיף את השם **שרה** או **ישראל** לשמו כדי שכולם היו יודעים שהוא יהודי. הגרמנים הסתכלו אל היהודים כאויבים ערמומיים שהסתירו את זהותם האמיתית. [http://www.uow.edu.au/arts/histpol/hist108/lec8.html]
הצו פורסם ב-Reichsgetzblatt [מסמך משפטי רשמי של הרייך] של 1938 (חלק 1, עמ' 1044), ובו נאמר: החל מ**אחד בינואר 1939**, כל גבר יהודי צריך להוסיף את השם "ישראל", וכל אשה את השם "שרה" כשמותיהם הראשון או האמצעי, אא"כ כבר נושאים שמות אלה. באוקטובר תחרים הממשלה את כל הדרכונים שנמצאים בידי יהודים. בדרכונים החדשים תוטבע חותמת "**J**" [=Jude, יהודי], לסמן שמחזיק הדרכון הוא יהודי. הצו חלה על כל יהודֵי גרמניה, אך לא על יהודים שבאוסטריה או יהודים בעלי אזרחות זרה. הכוונה היתה לזהות יהודים לפי שמותיהם. [http://www.mazal.org/archive/nmt/03/NMT03-TO598.htm

**בציפיה לישועה!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

וכאן, עדות אישית על כל האירוע...
"זה קרה באוגוסט 1938, שגזרה הממשלה על כל היהודים, איש ואשה, להוסיף שם יהודי לשמותיהם. והיית צריך להוסיף שם אמצעי לשמך, שם אמצעי. כל הנשים היו ל'שרה' וכל הגברים ל'ישראל'. וכן, עכשיו שמי היה: **יוהנה יוטה שרה גרכטר**, ושמה של אמי היה **אליס שרה גרכטר** ושל אבי: **זיגברט ישראל גרכטר**. ומעניין, רק לאחרונה גיליתי שאף בני וכלתי מעולם לא שמעו מגזירה זו שאפשר להכריח אדם להוסיף שם לשמו שהוא כבר משתמש בו. [לא מוזכר כאן כל עניין אימוץ שם משפחה ליהודים – גם זה היינו צריכים לעשות, לפני כ-200-300 שנה.]
ומדוע לא התחילו לחשוד דיו לזרוק את הכל ולעזוב את גרמניה לפני שיהיה מאוחר מדי? אך עובדה, שלא עשו זאת. אני חושבת ששאלה זו מכַּלַתי היתה לגיטימית. אבל לא עשו כן. אבי טען שהוא היה קציין בדרגה גבוהה למשך מלה"ע ה-I. הוא עוטר בצלב הברזל. ב- 1935 הוא קיבל מהיטלר עצמו(!) אות שקיבלוה רק לוחמים שהיו בקו החזית, כלומר לאנשים ש"בילו" את כל שנות המלחמה בקו החזית. אז (הוא שאל את עצמו), איך יכלו אותם אנשים למנוע ממנו פרנסה ולזרוק אותו החוצה? הרי, זה דבר שלא היה יכול להאמין..." [http://www.ushmm.org/outreach/jnn0322f.htm]

§§§

עד כאן, איך שהגויים התייחסו לשם "ישראל\שרה"
למשמעותו האמיתית של השם "**ישראל**":

השם שניתן ליעקב אבינו אחרי שנאבק עם המלאך: "ויאמר [המלאך], **לא יעקב ייאמר עוד שמך כי אם ישראל, כי שרית עם אלוקים ועם אנשים ותוכל.**" [בראשית ל"ב 28]. על שמו נקראו צאצאיו בשם "בני ישראל" או "ישראל" סתם, וארצם "ארץ-ישראל", שכן **ישראל הוא העם היחיד שקשר את גורלו בארץ זו כשלמות אחת** ורואה אותה כמולדתו הנצחית. שאר העמים שחיו בה בזמן מן הזמנים היו, בדרך כלל, עמים זעירים, ששכנו רק במחוזות מסויימים בתוכה; או להיפך, עמים גדולים שלגביהם היתה ארץ-ישראל רק חלק מנחלותיהם הנרחבות. [במילים אחרות, הארץ 'מתלבשת' על עם ישראל כמו שבגד מתאים בדיוק לגוף האדם – כל חלק של הבגד מתאים לחלק אחר של הגוף – שלמות אחת ונצחית!] גם פרסומה של הארץ בעולם אינו אלא בזכות נכסי הרוח שיצר בה עם ישראל. [לקסיקון מן המסד ליהדות ולציונות]

"**ומי כעמך ישראל, גוי אחד בארץ...**" [דברי הימים_א י"ז 21]

***

**בציפיה לישועה!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.